

Додаток
до рішення виконавчого комітету

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішення виконавчого комітету
12 травня 2022 року
№ 101

ПОЛОЖЕННЯ

про добровільну пожежну охорону Теофіпольської селищної ради

I. Загальні положення

1.1. Добровільна пожежна охорона (далі – ДПО) на території Теофіпольської селищної ради створюється з метою проведення заходів із запобігання виникненню пожеж та організації їх гасіння.

1.2. Засновником ДПО є Теофіпольська селищна рада.

1.3. ДПО у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, а також указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції і законів України, актами Кабінету Міністрів України, цим Положенням, нормативно-правовими актами центральних та місцевих органів виконавчої влади, а також рішеннями Теофіпольської селищної ради та її виконавчого комітету, розпорядженнями Теофіпольського селищного голови.

У питаннях організації несення служби, гасіння пожеж, проведення аварійно-рятувальних робіт, експлуатації пожежно-рятувальної техніки та оснащення, безпеки праці під час гасіння пожеж ДПО керується нормативно-правовими актами, передбаченими для підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту.

1.4. Добровільну пожежну охорону на території селищної ради складають:
члени (учасники) добровільної пожежної охорони;
пожежно-рятувальні підрозділи добровільної пожежної охорони;
дружини юних пожежних.

1.5. Завдання учасників ДПО:

1.5.1. Члени (учасники) добровільної пожежної охорони проводять в населених пунктах селищної ради заходи із:

захисту життєво важливих для суспільства та особи інтересів, прав і свобод людини і громадянина, надання допомоги людям, збереження їх життя і здоров'я;

запобігання та профілактики виникнення пожеж;

сприяння розвитку добровільної пожежної охорони;

популяризації добровольчого пожежного руху;

створення можливостей для самореалізації та розвитку потенціалу молоді,

її участі та інтеграції у суспільне життя;

підвищення рівня культури волонтерства серед молоді;

створення та забезпечення комфортного та безпечного середовища для проживання людей;

розвитку молодіжного та дитячого громадських рухів з питань безпеки.

1.5.2. Для здійснення гасіння пожеж, проведення евакуації людей та матеріальних цінностей, заходів мінімізації або ліквідації наслідків пожеж, зокрема разом з підрозділами державної, відомчої та місцевої пожежної охорони за рішенням Теофіпольської селищної ради утворюються пожежно-рятувальні підрозділи добровільної пожежної охорони.

Пожежно-рятувальні підрозділи добровільної пожежної охорони утворюються як:

пожежна дружина - підрозділ, забезпечений пожежними мотопомпами та/або первинними засобами для гасіння пожеж;

пожежна команда - підрозділ, забезпечений пожежними автомобілями або іншою необхідною технікою для гасіння пожеж.

Добровільні пожежні дружини (команди) (далі - ДПК (Д)) в населених пунктах селищної ради крім основних функцій, можуть займатись й іншими заходами, що здійснюються і проводяться членами (учасниками) добровільної пожежної охорони та дружин юних пожежних.

1.5.3. Дружини юних пожежних створюються з метою допомоги у вихованні в учнівської молоді почуття відповідальності за збереження життя та здоров'я людей, матеріальних цінностей від пожеж та інших надзвичайних ситуацій, надання практичної допомоги державним та громадським організаціям у пропаганді попередження надзвичайних ситуацій, особливо дотримання правил пожежної безпеки і пожежно-профілактичних заходів серед дітей, вшанування традицій та історії пожежно-рятувальної справи у закладах загальної середньої освіти селищної ради.

1.6. ДПК (Д):

ДПК (Д) утворюється з числа громадян, які постійно проживають у населених пунктах Теофіпольської селищної ради, а також з числа працівників підприємств, установ та організацій, які розташовані на території Теофіпольської селищної ради.

Структуру ДПК (Д), а також посадові інструкції їх членів затверджує виконавчий комітет Теофіпольської селищної ради за пропозицією Теофіпольського селищного голови відповідно до покладених на ДПК (Д) завдань.

ДПК (Д) входить до системи забезпечення пожежної безпеки Хмельницького району та у разі необхідності може залучатись до гасіння пожеж та надання допомоги у ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру (далі - НС), проведення пожежно-, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у разі виникнення НС відповідно до Плану залучення сил та засобів для гасіння пожеж на території Хмельницького району, який затверджується розпорядженням голови Хмельницької районної державної адміністрації за погодженням з Головним управлінням ДСНС України у Хмельницькій області

та іншими суб'єктами господарювання, сили і засоби яких залучаються для ліквідації НС (подій, пожеж) на території району.

ДПК (Д) виконує покладені на неї завдання в межах, визначених згідно з рішенням виконавчого комітету Теофіпольської селищної ради.

ДПК (Д) під час виконання покладених на неї завдань взаємодіє з формуваннями Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, спеціалізованими службами та формуваннями цивільного захисту, а також підприємствами, установами та організаціями незалежно від форм власності, розташованими на території району виїзду ДПК (Д).

Контроль за діяльністю ДПК (Д) здійснюють виконавчий комітет Теофіпольської селищної ради та Головне управління ДСНС України у Хмельницькій області через Хмельницьке районне управління ГУ ДСНС України у Хмельницькій області.

Залучати членів ДПК (Д) та її пожежну техніку до виконання завдань, не передбачених законодавством, у тому числі цим Положенням, заборонено.

ДПК (Д) може мати власний гімн, знак та прапор, спеціальний одяг та знаки розрізнення, положення про застосування та використання яких затверджується виконавчим комітетом Теофіпольської селищної ради відповідно до вимог законодавства.

Керівник ДПК (Д) у місячний строк з дня утворення інформує про її утворення Хмельницьке районне управління Головного управління ДСНС України у Хмельницькій області з метою внесення її до Реєстру.

У разі ліквідації ДПК (Д) Теофіпольська селищна рада у тижневий строк з дня прийняття такого рішення інформує Хмельницьке районне управління Головного управління ДСНС України у Хмельницькій області.

1.7. Дружини юних пожежних (далі – ДЮП):

1.7.1. Основні завдання дружини юних пожежних:

допомога школі у вихованні в учнівської молоді почуття відповідальності за збереження життя та здоров'я людей, матеріальних цінностей від пожеж;

надання практичної допомоги державним та громадським організаціям у пропаганді правил пожежної безпеки і пожежно-профілактичних заходів серед дітей; пропаганда традицій та історії пожежної охорони і Добровільного пожежного товариства України.

1.7.2. Основними напрямки роботи дружини юних пожежних є:

вивчення основ пожежної профілактики, первинних засобів пожежогасіння та ознайомлення із пожежною технікою, пожежно-технічним спорядженням, засобами зв'язку, системами автоматичного пожежогасіння, пожежної та охоронно-пожежної сигналізації;

вивчення правил пожежної безпеки та дій в разі виникнення пожежі.

залучення засобів пропаганди та інформації навчального закладу до роз'яснювальної роботи щодо попередження пожеж в результаті пустощів дітей з вогнем і заходів пожежної безпеки;

розвиток у дітей зацікавленості до участі в змаганнях з пожежно-прикладного спорту, конкурсах, олімпіадах, вікторинах, кінолекторіях на протипожежну тематику;

залучення дітей до відвідування навчальних та наукових установ сфери цивільного захисту, навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту, виставок і пам'ятних місць, які розповідають про подвиги пожежних, збір матеріалів про історію та людей пожежної охорони, створення в школі експозицій слави, організація зустрічей із заслуженими працівниками та ветеранами пожежної охорони, майстрами пожежно-прикладного спорту;

розвиток дитячої технічної творчості та пожежно-технічного моделювання.

II. Основні завдання та функції

2.1. Основними завданнями ДПО є забезпечення пожежної безпеки, запобігання виникненню пожеж та випадків загибелі і травмування людей на них, гасіння пожеж, рятування людей, а також надання допомоги у ліквідації наслідків інших надзвичайних ситуацій.

2.2. ДПО відповідно до покладених на неї завдань:

- 1) проводить заходи із запобігання виникненню пожеж;
- 2) контролює дотримання вимог пожежної безпеки в населених пунктах Теофіпольської селищної ради;
- 3) здійснює гасіння пожеж, проводить евакуацію людей та матеріальних цінностей, заходи з мінімізації або ліквідації наслідків пожеж, зокрема разом з підрозділами Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та відомчої і місцевої пожежної охорони;
- 4) вживає заходів для постійного підтримання своєї готовності до виконання покладених на неї функцій;
- 5) інформує Хмельницьке районне управління Головного управління ДСНС України у Хмельницькій області про факти виникнення пожежі порушення вимог пожежної безпеки;
- 6) вживає заходи для широкого інформування громадськості про причини виникнення пожеж та їх небезпеку, порядок дій у разі виникнення пожежі;
- 7) проводить роботу, спрямовану на формування у громадян свідомого ставлення до необхідності дотримання вимог пожежної безпеки, залучення їх до активної співпраці у заходах із запобігання виникненню пожеж, здійснення відбору серед них осіб, що виявляють бажання стати членами ДПО;
- 8) вносить селищній раді пропозиції щодо забезпечення пожежної безпеки;
- 9) бере участь:
разом з Хмельницьким районним управлінням Головного управління ДСНС України у Хмельницькій області, відділом освіти, молоді та спорту Теофіпольської селищної ради, молодіжними організаціями у заходах з утворення та організації роботи дружини юних пожежних;

разом з представниками Хмельницького районного управління Головного управління ДСНС України у Хмельницькій області у проведенні відпрацювань населених пунктів та перевірок стану дотримання вимог законодавства у сфері пожежної безпеки на об'єктах суб'єктів господарювання, розташованих на території селищної ради (за необхідністю);

у проведенні перевірок джерел протипожежного водопостачання, розташованих на території селищної ради;

у проведенні тактичних навчань на об'єктах підвищеної небезпеки, розташованих на території селищної ради;

10) здійснює інші функції, передбачені актами законодавства.

III. Вимоги до осіб, які виявили бажання стати членами ДПО, ДПК (Д), ДЮП

1. Членами (учасниками) добровільної пожежної охорони можуть бути фізичні особи, в тому числі особи з інвалідністю, які досягли 18 років та не визнані судом недієздатними.

2. Членом пожежної дружини (команди) на добровільних засадах може бути особа, яка досягла 21-річного віку і здатна за своїми здібностями та станом здоров'я виконувати покладені на неї обов'язки та яка у встановленому порядку пройшла спеціальну підготовку з питань гасіння пожеж, або має відповідну профільну освіту у сфері цивільного захисту.

3. Членами дружини юних пожежних можуть бути малолітні та неповнолітні особи віці від 10 до 18 років, які виявили бажання брати активну участь у роботі дружини, і згода на участь яких в добровільній пожежній дружині надана їх батьками або законними представниками.

4. Особи, які виявили бажання стати членами (учасниками) добровільної пожежної охорони, подають на ім'я керівника письмову заяву.

Зарахування до членів та виключення з членів ДПО, подальші зміни її складу тощо здійснюються виконавчим комітетом Теофіпольської селищної ради.

Підставою для виключення з членів ДПОє:

заява про виключення за власним бажанням;

невиконання своїх обов'язків;

стан здоров'я, що не дозволяє брати участь у діяльності ДПК (Д).

5. Особи, прийняті в члени ДПК (Д), реєструються в Реєстрі членів ДПК (Д), який ведеться керівником ДПК (Д).

Члену ДПК (Д) видається довідка про занесення його до Реєстру для пред'явлення на постійному місці роботи або навчання.

При виключенні особи з числа членів ДПК (Д) до Реєстру вноситься позначка "Вибув" та направляється інформація про вибуття за постійним місцем роботи або навчання.

IV. Права і обов'язки членів ДПК (Д)

4.1. Члени ДПК (Д) мають право:

4.1.1. Під час гасіння пожеж – на безперешкодний доступ до всіх виробничих та інших приміщень, будівель і територій, а також на вжиття будь-яких заходів з метою рятування людей, ліквідації пожежі та запобігання поширенню вогню, виконання робіт, пов'язаних із ліквідацією наслідків НС та гасінням пожежі;

4.1.2. Одержувати при виконанні робіт із гасіння пожеж відомості про наявність у будівлях та приміщеннях людей, вибухових та вибухопожежонебезпечних матеріалів, а також іншу необхідну інформацію;

4.1.3. У разі виявлення порушень вимог пожежної безпеки скласти на винних осіб протоколи про вчинення адміністративного правопорушення (стаття 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення) і в триденний термін передавати їх на розгляд до Хмельницького районного управління Головного управління ДСНС України у Хмельницькій області;

4.1.4. На вимогу керівника ДПК (Д) для гасіння пожежі:

посадові особи об'єктів, на яких виконуються заходи з гасіння пожежі або проведення аварійно-рятувальних робіт зобов'язані припинити дії, які перешкоджають членам ДПК (Д) виконувати поставлені завдання;

особи, які перебувають у зоні НС або поблизу місця пожежі, зобов'язані дотримуватися правил, запроваджених установленими заходами безпеки;

4.1.5. Проводити під час гасіння пожеж та надання допомоги у ліквідації наслідків НС документування, фото,- та відео зйомку і звукозапис;

4.1.6. Користуватися відповідними інформаційними базами даних державних органів, місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування;

4.1.7. Використовувати в установленому порядку засоби зв'язку, транспорт та інші матеріально-технічні ресурси підприємств, установ та організацій для рятування людей і ліквідації наслідків пожеж та НС, доставки членів ДПК (Д) та спеціального оснащення на постраждалі (ушкоджені) об'єкти і території;

4.1.8. Брати участь у складі комісії щодо визначення рівнів ризику за можливими наслідками від пожеж та НС у процесі експлуатації об'єктів на території Теофіпольської селищної ради.

4.2. Члени ДПК (Д) зобов'язані:

здійснювати заходи із запобігання виникненню пожеж;

у разі проведення заходів із запобігання пожежам та виявлення при цьому порушень вимог законодавства у сфері пожежної безпеки, що можуть призвести до виникнення пожежі, перешкоджати її гасінню або евакуації людей, інформувати про це виконавчий комітет Теофіпольської селищної ради і Хмельницьке районне управління Головного управління ДСНС України у Хмельницькій області;

мати спеціальні знання в обсязі, необхідному для виконання покладених обов'язків у складі ДПК (Д), періодично проходити підвищення кваліфікації, збори на базі підрозділів державної та або місцевої пожежної охорони;

знати розміщення джерел протипожежного водопостачання в населених пунктах, систем автоматичної пожежної сигналізації та пожежогасіння,

первинних засобів пожежогасіння та інших технічних засобів, правила застосування та вміння використовувати їх при гасінні пожеж;

знати способи оповіщення населення про пожежу;

проводити агітаційно-роз'яснювальну роботу з метою недопущення виникнення пожеж та загибелі людей на них;

дотримуватися вимог законодавства, дисципліни, охорони праці, дбайливо ставитися до майна ДПК (Д), утримувати у справному стані пожежну техніку та пожежно-технічне спорядження;

викликати пожежно-рятувальні підрозділи Головного управління ДСНС України у Хмельницькій області при виникненні пожежі;

знати свої обов'язки, взаємодіяти з пожежно-рятувальними підрозділами Головного управління ДСНС України у Хмельницькій області під час гасіння пожежі і брати активну участь у її ліквідації;

виконувати розпорядження керівника ДПК (Д) та його заступників;

виконувати інші покладені на них обов'язки.

V. Керівництво ДПО, ДПК (Д)

5.1. ДПО очолює керівник, який призначається і звільняється з посади рішенням виконавчого комітету Теофіпольської селищної ради. Керівник ДПО може суміщати посади керівника ДПК (Д).

5.2. Керівник ДПО / ДПК (Д) може мати заступника, який призначається на посаду і звільняється з посади рішенням виконавчого комітету Теофіпольської селищної ради за поданням керівника ДПК (Д).

5.3. У разі відсутності керівника ДПО / ДПК (Д) обов'язки виконує його заступник.

5.4. Керівник ДПО здійснює керівництво її діяльністю та несе персональну відповідальність за виконання покладених на неї завдань.

5.5. Керівник ДПО розробляє та за погодженням з Хмельницьким районним управлінням Головного управління ДСНС України у Хмельницькій області подає на затвердження виконавчому комітету Теофіпольської селищної ради:

порядок залучення членів ДПК (Д) до чергувань і профілактичної роботи у вільний від роботи час;

табелі оперативного розрахунку ДПК (Д);

схему та спосіб оповіщення членів ДПК (Д) та населення про пожежу;

перелік територій (об'єктів, будинків і споруд, приміщень тощо), де здійснюються заходи із запобігання пожежам;

функціональні обов'язки членів ДПК (Д);

перелік майна, пожежно-рятувальної техніки, спорядження, оснащення, засобів зв'язку тощо;

порядок проведення теоретичних і практичних занять.

5.6. Керівник ДПК (Д) зобов'язаний:

організовувати гасіння пожеж, порятунок людей і майна до прибуття пожежно-рятувальних підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту;

зживати профілактичних заходів із запобігання виникненню пожеж;

проводити заняття з членами ДПК (Д) і перевіряти їх рівень готовності до дій за призначенням;

інформувати Теофіпольську селищну раду в разі виявлення порушень правил пожежної безпеки;

розробляти і вести необхідну документацію;

планувати і організовувати роботу, розробляти заходи для реалізації поточних завдань, функцій і обов'язків членів ДПК (Д);

визначати порядок оповіщення і збору членів ДПК (Д);

здійснювати контроль за діяльністю членів ДПК (Д) і вести облік фактичного часу чергування або іншої роботи членів ДПК (Д);

надавати Теофіпольській селищній раді пропозиції стосовно необхідних коштів на утримання ДПК (Д);

знати порядок організації гасіння пожеж, застосування наявної пожежно-рятувальної техніки, первинних засобів пожежогасіння, розміщення джерел протипожежного водопостачання (водоймищ, гідрантів тощо);

приймати наявну пожежно-рятувальну техніку, оснащення, засоби зв'язку і стежити за їх справністю;

вести Реєстр членів ДПК (Д);

виконувати інші обов'язки пов'язані із забезпеченням пожежної безпеки, покладені на нього селищною радою.

VI. Порядок організації заходів із запобігання виникненню пожеж та їх гасіння добровільною пожежною командою

6.1. Обсяг і повноваження ДПО / ДПК (Д) стосовно здійснення заходів щодо запобігання пожежам у населених пунктах селищної ради та на підприємствах, в установах і організаціях визначаються Теофіпольською селищною радою із урахуванням конкретних умов діяльності ДПО / ДПК (Д) за погодженням з Хмельницьким районним управлінням Головного управління ДСНС України у Хмельницькій області.

6.2. В ДПК (Д) ведеться така документація:

Реєстр членів ДПК (Д);

журнал обліку відпрацьованого часу у гасінні пожеж, здійсненні пожежно-профілактичних заходів та чергувань;

журнал обліку виїздів на гасіння пожеж, здійснення пожежно-профілактичних заходів та чергувань.

6.3. Керівник ДПК (Д) та його заступник, водії пожежних автомобілів, члени ДПК (Д) повинні пройти спеціальну підготовку на базі навчального закладу, що пройшов атестацію на право надання освітніх послуг за відповідними професіями.

6.4. Підготовка членів ДПК (Д) проводиться керівником відповідно до навчальних програм, які погоджуються з Головним управлінням ДСНС України у Хмельницькій області (не менше чотирьох годин на місяць).

Для підготовки членів ДПК (Д) можуть залучатися фахівці Хмельницького районного управління Головного управління ДСНС України у Хмельницькій області.

6.5. Практичні заняття з членами ДПК (Д) проводяться не рідше одного разу на квартал для відпрацювання навичок з евакуації людей, рятування матеріальних цінностей на пожежах, участі в гасінні пожеж та взаємодії з пожежно-рятувальними підрозділами Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту.

6.6. Порядок виїзду ДПК (Д) на гасіння пожеж за межі населених пунктів Теофіпольської селищної ради визначається Планом залучення сил та засобів для гасіння пожеж на території Хмельницького району.

6.7. Члени ДПК (Д) під час виконання покладених на них завдань підпорядковуються тільки керівнику ДПК (Д) або його заступнику, а при виконанні робіт із гасіння пожеж – керівнику гасіння пожежі.

VII. Матеріально - технічне забезпечення, соціальний захист та заохочення членів ДПО, ДПК (Д)

7.1. Фінансування і матеріально-технічне забезпечення ДПО здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів та коштів суб'єктів господарювання, а також членських внесків, дотацій, прибутку від провадження господарської діяльності, прибутку від майна ДПО, дивідендів, надходжень від страхових компаній, пожертвувань юридичних та фізичних осіб, інших джерел, не заборонених законодавством.

7.2. Приміщення, засоби зв'язку, пожежна техніка, інше майно, а також кошти, що в установленому порядку надходять від юридичних та фізичних осіб (благодійна допомога, членські внески, плата за надання послуг тощо) для забезпечення діяльності ДПО, підлягають обліку та використанню згідно із законодавством.

7.3. Придбання пожежної техніки, пожежно-технічного обладнання, засобів індивідуального захисту та спорядження, зв'язку й іншого устаткування, проведення технічного обслуговування та ремонту здійснюється Теофіпольською селищною радою.

7.4. Винагорода особам, які забезпечують добровільну пожежну охорону, за час їх участь у гасінні пожеж, здійсненні пожежно-профілактичних заходів та чергуваннях, громадянам, які залучалися в індивідуальному порядку до робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, здійснюється згідно з укладеними цивільно-правовими договорами між такими особами і Теофіпольською селищною радою за рахунок коштів, що виділяються для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, з розрахунку середньомісячного заробітку за місцем основної роботи, але не менше десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

7.5. Членам ДПК (Д) за рахунок Теофіпольської селищної ради видається комплект спецодягу (спорядження), необхідного для виконання завдань.

7.6. Члени ДПК (Д) підлягають обов'язковому особистому страхуванню відповідно до Закону України "Про страхування" та Положення про порядок і умови обов'язкового особистого страхування працівників відомчої та місцевої пожежної охорони і членів добровільних пожежних дружин (команд), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 квітня 1995 року № 232.

7.7. Членам ДПК (Д), які відповідно до своїх обов'язків долучаються до гасіння пожеж та надання допомоги у ліквідації наслідків НС, надається медична допомога та медико-психологічна реабілітація згідно з чинним законодавством.

7.8. Виконавчим комітетом Теофіпольської селищної ради у межах законодавства можуть встановлюватись інші пільги, заохочення та соціальні гарантії членам ДПК (Д).

7.9. Колективним договором можуть регулюватись інші виробничі, трудові та соціально-економічні відносини, пов'язані з членством у ДПК (Д).

Завідувач сектору з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами селищної ради

Володимир КОМІСАРЧУК